

Per e-mail verstuurd

Kwartiermakers Toekomst Accountancysector

Datum	14 september 2021
Ons kenmerk	BnDg-21082725
Pagina	1 van 3
Telefoon	+31207972455
E-mail	Bastiaan.Dessing@afm.nl
Betreft	Reactie AFM consultatiedocument audit quality indicators

Geachte mevrouw de Vries, geachte heer Fonteinj,

Met veel belangstelling heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) kennisgenomen van uw "Consultatiedocument Audit Quality Indicators" van 8 juli 2021. Wij gaan graag in op uw uitnodiging hierop te reageren.

De AFM wil in eerste instantie het belang onderstrepen van de bijdrage die audit quality indicators (AQI's) kunnen leveren aan de transparantie van de sector, een beter geïnformeerde keuze die auditcommissies en andere belanghebbenden kunnen maken bij het afnemen van wettelijke controlediensten van een accountantsorganisatie en, uiteindelijk, een duurzame borging van de kwaliteit van wettelijke controles. De wettelijke controle is een dienst waarvan de kwaliteit voor de meeste afnemers moeilijk is vast te stellen. Door inzicht te geven in factoren die van invloed kunnen zijn op kwaliteit, kunnen AQI's in enige mate bijdragen aan een scherper beeld van kwaliteit. Dit stelt vervolgens afnemers van wettelijke controles in staat beter geïnformeerd een keuze te maken tussen aanbieders van wettelijke controles en faciliteert - in elk geval in theorie - concurrentie tussen accountantsorganisaties op kwaliteit. Dit kan een positief effect hebben op de kwaliteit van wettelijke controles.

Vanuit dit uitgangspunt steunt de AFM van harte uw voorstel om tot een set aan AQI's te komen waarover accountantsorganisaties in de toekomst dienen te rapporteren. Net als u onderkent de AFM ook dat het geen eenvoudige exercitie is om tot een bruikbare set aan AQI's te komen. Om de discussie over AQI's verder te stimuleren hecht de AFM eraan om een aantal punten mee te geven:

AQI's geven inzicht in factoren die van invloed kunnen zijn op kwaliteit, maar zijn geen proxy voor gerealiseerde kwaliteit

De AFM constateert dat in het publieke debat over AQI's vaak verwarring bestaat over wat AQI's wel zijn en wat AQI's niet zijn. Ook in het consultatiedocument komt dit op enkele plekken naar voren (bijvoorbeeld op pagina 2, 4 en 6 zie je een mooi voorbeeld van deze verwarring). De AFM benadrukt dat de AQI's indicatoren

Datum 20 augustus 2021
Ons kenmerk BnDg-21082725
Pagina 2 van 3

betreffen waarvan verwacht kan worden dat deze van invloed zijn op kwaliteit. Daarmee kan een set aan AQI's mogelijk zeggingskracht hebben over de *verwachte* kwaliteit. Het is echter nadrukkelijk geen meting van de daadwerkelijk *gerealiseerde* kwaliteit¹. De waarde van AQI's zit erin dat dit indicatoren zijn die, in vergelijking met een meting van daadwerkelijk gerealiseerde kwaliteit, eenvoudiger, sneller en op grotere schaal te verzamelen zijn. Op die manier kan het rapporteren van AQI's waarde toevoegen voor belanghebbenden. Een daadwerkelijke meting van kwaliteit door een onafhankelijke partij zal meer zeggingskracht hebben over kwaliteit.

Gelet op dit onderscheid, stelt de AFM voor om de te rapporteren informatie in te delen in drie categorieën: kengetallen, AQI's en externe metingen van gerealiseerde kwaliteit waaronder de onderzoeksresultaten van de AFM.

Het is belangrijk om guidance te geven over hoe AQI's geïnterpreteerd dienen te worden door gebruikers

Van de set aan AQI's die u voorstelt wordt verondersteld – anders dan bijvoorbeeld de kengetallen – dat deze van invloed kunnen zijn op kwaliteit. Om het gebruik van AQI's door belanghebbenden te stimuleren, lijkt het de AFM van waarde om zoveel als mogelijk per AQI - individueel of in samenhang met andere AQI's - aan te geven wat deze veronderstelde relatie is en waarop deze inschatting is gebaseerd (al dan niet op wetenschappelijk onderzoek).

De veronderstelde relatie van de voorgestelde AQI's met kwaliteit is immers niet voor elke indicator evident. Als voorbeeld verwijst de AFM naar AQI 1 die ingaat op de betrokkenheid van de externe accountant bij een wettelijke controle. Deze indicator (vormgegeven als het aantal betrokken uren van de externe accountant ten opzichte van het totaal aantal uren van het hele controleteam) geeft mogelijk meer inzicht in de grootte van een controle-opdracht (een grotere controle-opdracht zal gemiddeld genomen een lager percentage uren kennen ten aanzien van de betrokkenheid van de externe accountant dan een kleinere opdracht) dan in een factor die van invloed is op kwaliteit. Een ander voorbeeld betreft AQI 10 inzake de opdrachtgeverstevredenheid. Het is voor de AFM zeker niet evident dat de tevredenheid van opdrachtgevers of het management van de gecontroleerde entiteit correleert met kwaliteit, en zo ja, of dit een positieve of negatieve correlatie betreft. Hierbij verwijst de AFM onder meer naar onderzoek waaruit blijkt dat vertegenwoordigers van gecontroleerde ondernemingen in veel gevallen het verkrijgen van een goedkeurende controleverklaring gelijkstellen aan het goede controlekwaliteit (SEO, de markt voor wettelijke controles, 2019).

Betrek zo veel mogelijk perspectieven van gebruikers van AQI's en internationale inzichten bij het samenstellen en evalueren van een relevante set AQI's

De AFM spreekt graag haar steun uit voor het feit dat u verschillende stakeholders betreft bij het samenstellen van een set aan AQI's, waaronder (toekomstige) gebruikers van AQI's. De AFM benadrukt dat de stem en inzichten van de gebruikers van AQI's van groot belang zijn om inzicht te krijgen in welke AQI's

---

¹ Zie voor informatie over hoe de AFM naar het begrip kwaliteit kijkt ook de reactie van de AFM op de NBA green paper audit kwaliteit: [reactie-afm-op-consultatie-stuurgroep-publiek-belang.pdf \(nba.nl\)](https://www.nba.nl/acties/2021/08/20/afm-reactie-op-consultatie-stuurgroep-publiek-belang).

Datum 20 augustus 2021
Ons kenmerk BnDg-21082725
Pagina 3 van 3

daadwerkelijk aan een informatiebehoefte voldoen en om – in lijn met het voorgaande punt – inzicht te krijgen in of gebruikers van AQI's in staat zijn om de voorgestelde set aan AQI's op een eenduidige manier te interpreteren. De groep (toekomstig) gebruikers van AQI's die op dit moment betrokken is bij het samenstellen van deze set AQI's zou wat de AFM betreft uitgebreid kunnen worden met onder meer vertegenwoordigers van auditcommissies.

Tot slot roept de AFM graag op tot gebruik van internationale inzichten bij het samenstellen en evalueren van de set AQI's. In Canada, Zuid-Afrika en Singapore zijn reeds ervaringen opgedaan met het gebruik van AQI's.

Wij staan er vanzelfsprekend voor open onze reactie op uw Consultatiedocument Audit Quality Indicators nader toe te lichten en u naar behoefte verder te ondersteunen met informatie en reflectie. Wij wensen u veel succes bij de verdere stappen in dit proces.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

drs. H.L. van Beusekom MBA
Bestuurslid